

10—22/6/1974.

Hk: 16/79. BM. ut.

*

013

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****06. számú
UTASÍTÁSA****A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT**
az 1995. évi LXV. tv. 29. §-ára
figyelemmel**Budapest, 1974. évi február hó 26-án.****Tárgy: A magyar és szovjet állampolgárok vízummentes utazásának szabályozása.**

A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének Kormánya (továbbiakban: Szovjetunió) között, a két ország állampolgárainak vízummentes utazásáról 1969. március 4-én Budapesten megkötött egyezményt, a Moszkvában 1973. szeptember 6-án aláírt jegyzőkönyv módosította, illetőleg kiegészítette.

A módosított, illetőleg kiegészített egyezményből adódó belügyi feladatok végrehajtása érdekében az érintett szervek vezetőit az alábbiakra

u t a s í t o m :

I.**A magyar állampolgárok utazásának szabályai:**

1. Azok a magyar állampolgárok, akik érvényes útiokmánnyal rendelkeznek és a Magyar Népköztársaság területén laknak, illetőleg akik a Bolgár Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Mongol Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Szocialista Köztársaság területén állandó lakóhellyel rendelkeznek vízum nélkül utazhatnak a Szovjetunióba.
2. Magyar állampolgárok a Szovjetunióban élő rokonaik vagy ismerőseik meglátogatása céljából vízum nélkül, a szovjet rokon vagy ismerős által kért és a lakóhely szerint illetékes szovjet

rendőri szerv által kiadott meghívó tanúsítvány birtokában utazhatnak a Szovjetunióba.

A meghívó tanúsítvány halál vagy súlyos betegség esetén a helyi rendőri szerv által láttamozott távirattal helyettesíthető. A meghívó tanúsítvány a kiállításától számított 1 évig érvényes.

3. Diákok, aspiránsok, gyakornokok vagy más szolgálati ügyben ideiglenesen a Szovjetunióban tartózkodó magyar állampolgárok — amennyiben az ország területén való tartózkodásuk a három hónapot meghaladja — a lakóhelyük szerint illetékes szovjet rendőri szervtől kért meghívó tanúsítvány birtokában meghívhatják hozzátartozóikat, barátaikat vagy ismerőseiket. Szolgálati célból ideiglenesen a Szovjetunióban tartózkodó hajós útlevelemmel rendelkező magyar állampolgár, — függetlenül tartózkodása időtartamától — meghívhatja magához családtagjait (általában feleséget, férjet, gyermekeket).

4. A Szovjetunió területére az utazás:

a) egyéni útlevelemmel:

- szolgálati célból,
- látogatás (rokon, barát, ismerős),
- diákok, aspiránsok, gyakornokok, szakértők, vagy más szolgálati ügyekben nem kevesebb, mint három hónapja kinntartózkodók meglátogatása,
- egyéni turisztika céljából az IBUSZ szervezése esetén;

b) csoportos útlevelemmel:

- utazási irodák szervezésében történő társasutazás,
- vállalatok, intézmények, iskolák, szövetkezetek stb. szervezésében társasutazás, csereutazás esetén,
- szolgálati célból

engedélyezhető.

5. Az útiokmány iránti kérelmet az e célra rendszeresített útlevelekérő lapon kell benyújtani és a kérelemhez csatolni kell:

- a) munkaadói javaslatot, tanulóknál az iskola javaslatát,
- b) kiskorúaknál a szülő (törvényes képviselő) beleegyező nyilatkozatát,
- c) sorköteles korban levő (18—23 év között) személyek esetében a kiegészítő parancsnokság engedélyét,
- d) sorkatonai és hivatásos katonai szolgálatot teljesítők esetében az illetékes parancsnok által aláírt külföldre távozási engedélyt,
- e) a szovjet rendőri szervek által kiadott meghívó tanúsítványt,
- f) hozzátartozó halála, vagy súlyos megbetegedése esetén a szovjet rendőri szervek igazolásával ellátott táviratot,

- g) egyéni turisztika esetén az IBUSZ által kiadott igazolást (Voucher),
 - h) vállalatok által szervezett csereutazáshoz a meghívó szerv levelét (magyar nyelvre lefordítva),
 - i) szolgálati utazásnál az utazást elrendelő, illetve a küldő szerv javaslatát,
 - j) hivatalos kiküldetésbe utazó hozzátartozó kísérése, látogatása esetén a kiküldő szerv, intézmény javaslatát,
 - k) diákok, aspiránsok, ösztöndíjasok, katonai iskolán tanulók, hajósok hozzátartozói, barátai, ismerősei látogatásához a szovjet intézmény vezetője (parancsnok) hozzájárulását,
 - l) külképviseleten szolgálatot teljesítő hozzátartozó látogatásához a moszkvai magyar nagykövetség hozzájárulását,
 - m) személyenként 2 db 5×6 cm-es — egy évnél nem régebbi — arcfényképet.
6. Az útlevélkérelmek beadására, elbírálására, az útlevél tartalmára, a kérelmező ellenőrzésére az 1970. évi 4. sz. tvr., a 4/1970. (III. 3.) Korm. sz. rendelet, a 6/1971. (XII. 30.) BM számú rendelettel módosított 2/1970. (III. 3.) BM számú rendelet, továbbá a 018/1971. sz. belügyminiszteri utasítással módosított 02/1970. sz. belügyminiszteri utasítás rendelkezései az irányadók.
 7. Magánutazás esetén a Szovjetunióba egy eljárásban egy kiutazási engedély adható és a további négy kiutazási engedélyt Bulgáriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, Német Demokratikus Köztársaságba és Romániába szóló érvényességgel kell kiadni.
 8. Szolgálati célú utazásnál az utaztató szerv, vállalat kérésére az öt kiutazási engedélyt egyszerre is ki lehet adni. A Szovjetunióba szóló szolgálati és magáncélú kiutazási engedélyből a jugoszláviai érvényességet törölni kell.
 9. A vállalatok, intézmények, társadalmi szervezetek, iskolák stb. szervezésében történő csereutazások esetén a csoportos útlevél első oldalára „csereutazás” szót kell bélyegezni.
 10. Szolgálati utazás esetén a „Hivatalos kiutazásra érvényes” bélyegzőt kell a csoportos útlevélbe bélyegezni.
 11. Az útlevél kiadásakor fel kell hívni a magyar állampolgárok figyelmét arra, hogy a kiutazást követően 24 órán belül az illetékes szovjet rendőri szervnél kötelesek jelentkezni, továbbá arra, hogy gépjárművel csak a külföldi turisták számára nyitva tartott útvonalakon utazhatnak. Erről a kiutazó állampolgárokat az IBUSZ tájékoztatja.

12. A magyar állampolgárok a Szovjetunió területén általában 30 napig vagy a meghívó tanúsítványban, illetve az utazási iroda igazolásában meghatározott ideig tartózkodhatnak. Indokolt esetben a szovjet szervek 90 napig a tartózkodást meghosszabbíthatják.
A 90 napon túli meghosszabbítást a szovjet szervek csak a Magyar Népköztársaság Moszkvai Nagykövetsége, illetőleg a ki-jevi főkonzulátus beleegyezésével engedélyezhetik.
13. Azok az állampolgárok, akik a Szovjetunióban útiokmányukat elvesztik, kötelesek az illetékes helyi rendőri szervnél azonnal bejelenteni. Diplomáciai, vagy konzuli képviseletünk részükre hazatérési igazolványt állít ki.
14. A Szovjetunióban állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárnak másik országba való ki-, illetőleg visszautazását az illetékes szovjet hatóságok engedélyezik.
15. Az illetékes szovjet hatóságok a Szovjetunióban állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárnak, harmadik országba való utazáshoz kiutazási engedélyt akkor adnak, ha útlevele erre az országra érvényes.
16. Ha a Szovjetunióban állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár útlevele nem érvényes arra az országra, amelybe utazni kíván, útlevele érvényesítését a Magyar Népköztársaság Szovjetunióban működő nagykövetségétől, vagy konzuli képviseletétől kérheti.
17. A Szovjetunióban állandó lakóhellyel rendelkező és ideiglenesen a Magyar Népköztársaságban tartózkodó magyar állampolgárnak a Magyar Népköztársaságból tőkés, vagy fejlődő országba való kiutazását a Szovjetuniónak a Magyar Népköztársaságban működő konzuli képviseletével való megbeszélése alapján engedélyezi a BM Útlevélosztály.
18. A Szovjetunióban állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár meghívó tanúsítvány nélkül utazhat a Magyar Népköztársaságba, ha a konzuli útlevélbe az illetékes szovjet hatóságok a ki- és visszautazó vízumot bejegyezték.

II.

A szovjet állampolgárok utazásának szabályai:

19. Azok a szovjet állampolgárok, akik érvényes útiokmánnyal rendelkeznek és a Szovjetunió területén laknak, illetőleg a Bolgár Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Mongol Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Szocialista Köztársaság területén állandó lakóhellyel rendelkeznek vízum nélkül utazhatnak a Magyar Népköztársaságba.

20. Szovjet állampolgárok, a Magyar Népköztársaságban élő rokonaik vagy ismerőseik meglátogatása céljából vízum nélkül, a magyar rokon vagy ismerős által kért és a lakóhely szerint illetékes tanács által kiadott hatósági bizonyítvány birtokában utazhatnak a Magyar Népköztársaságba.

A hatósági bizonyítvány halál vagy súlyos betegség esetén a helyi tanács által láttamozott távirattal helyettesíthető.

A hatósági bizonyítvány a kiállításától számított egy évig érvényes.

21. Diákok, aspiránsok, gyakornokok vagy más szolgálati ügyben ideiglenesen Magyarországon tartózkodó szovjet állampolgárok, — amennyiben az ország területén való tartózkodásuk a három hónapot meghaladja — a helyi tanácstól kért hatósági bizonyítvány birtokában meghívhatják hozzátartozóikat, barátait, ismerőseiket.

22. Azok a szovjet állampolgárok, akiknek útiokmányába az illetékes szovjet szervek az „obmen” (csere) szót jegyezték be, vízum nélkül utazhatnak a Magyar Népköztársaságba.

23. A szovjet állampolgárok a határ átlépésétől számított 30 napig külön engedély és bejelentkezési kötelezettség nélkül tartózkodhatnak a Magyar Népköztársaság területén. Indokolt esetben a tartózkodás meghosszabbítható úgy, hogy az a határátlépéstől számított 90 napot ne haladja meg. Ezen túli hosszabbítás csak a Szovjetunió budapesti konzuli képviselete beleegyezésével történhet.

A 30 napon túli tartózkodás meghosszabbítása esetén a szovjet állampolgárt el kell látni ideiglenes tartózkodási engedéllyel és kötelezni kell a bejelentkezésre. A tartózkodási engedély meghosszabbítása díj- és illetékmentes.

A tartózkodási engedély meghosszabbítása a BM Külföldieket Ellenőrző Osztály, a rendőr-főkapitányságok igazgatásrendészeti osztályai, a rendőrkapitányságok igazgatásrendészeti osztályai, illetve alosztályai hatáskörébe tartozik.

24. Ha a szovjet állampolgár az ország területén való tartózkodása közben útiokmányát elveszti, azt a lakóhely szerint illetékes rendőri szervnél kell bejelenteni. A bejelentésről a rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztálya igazolást ad. Az igazolásra a Szovjetunió budapesti konzuli képviselete új útiokmányt állít ki. A BM Külföldieket Ellenőrző Osztály ebbe az okmányba kiutazási engedélyt ad.

25. A Magyar Népköztársaságban letelepedési engedélyt kapott szovjet állampolgár ki-, illetőleg visszautazását a BM Külföl-

dieket Ellenőrző Osztály vagy a lakhely szerint illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztálya engedélyezi, ha:

- a) ideiglenesen valamely szocialista országba utazik;
- b) szolgálati céllal a Szovjetunióba utazik — útiokmányába „Szolgálati” ki- és visszautazási engedélyt kell kiadni;
- c) a Szovjetunió területén átutazik — útlevelébe a célország megnevezését is tartalmazó ki- és visszautazási engedélyt kell kiadni.

26. A BM Határőrség feladata megakadályozni, hogy szovjet állampolgár kiutazhasson harmadik országba, ha útlevele egy meghatározott országra szól.

Annak a szovjet állampolgárnak — aki a Magyar Népköztársaságba letelepedési engedélyt kapott — tőkés vagy fejlődő országba ki-, illetőleg visszautazási engedély csak akkor adható, ha a Szovjetunió budapesti konzuli képviselte útiokmányába külön bejegyzést tett.

Ideiglenesen a Magyar Népköztársaságban tartózkodó szovjet állampolgár, amennyiben útiokmányában bélyegzővel meg van jelölve, hogy melyik országba utazhat, úgy más országba nem léptethető ki, kivéve ha szocialista országon utazik át a célországba.

27. A Magyar Népköztársaságban letelepedési engedélyt kapott szovjet állampolgár, ha a Szovjetunióban ideiglenesen tartózkodik és tőkés vagy fejlődő országba kér kiutazást, az csak a következők szerint engedélyezhető:

Az illetékes szovjet hatóságok megkeresik a Magyar Népköztársaság Szovjetunióban működő külképviseletét. A külképviselet távirati úton jelenti a kérést. A kiutazás engedélyezése ügyében a BM Külföldiek Ellenőrző Osztálya dönt.

28. A vízummentesség nem vonatkozik azokra a szovjet állampolgárokról, akik letelepedés céljából kívánnak beutazni a Magyar Népköztársaságba.

Az utasítást a BM érintett személyi állományának oktatni kell.

Az utasítás megjelenésével egyidőben lép hatályba. Egyidejűleg a 05/1969. számú belügyminiszteri utasítás hatályát veszti, a 018/1971. számú belügyminiszteri utasítással módosított 02/1970. számú belügyminiszteri utasítás 46. pontja pedig az alábbiak szerint módosul:

„A Szovjetunióba történő utazásoknál a 06/1974. számú belügyminiszteri utasítás rendelkezéseit kell alkalmazni.”

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 450 példányban.

Kapják: államtitkár elvtárs,

belügyminiszter-helyettesek,

főcsoportfőnök-helyettesek,

országos parancsnokok,

csoportfőnök, helyettesek,

budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyettesek,

önálló osztályvezetők,

III. Főcsoportfőnökség és az Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség
osztályvezetői,

budapesti, megyei rendőr-főkapitányságok igazgatásrendészeti osztály-
vezetői, útlevel- és KEOKH főelőadói,
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok.